

sudkem odborných znalců, a pojem střídavého pominutí smyslu přímo vylučuje okolnost, že obžalovaná podávala dítěti jed po delší dobu asi 12 dní. Dodatkovou otázkou za daného stavu věci byl by soud dával porotcům přímo příležitost k nesprávnému výkladu zákona.

Čís. 1101.

Zpronevěry dopouští se i ten, kdo svěřenou věc třeba na krátký čas zastaví v úmyslu a odůvodněné naději, že ji včas vyplatí a oprávněnému vrátí. Úmyslu, věc trvale si přivlastnit a oprávněnému moc nad ní navždy odníti, k subjektivní skutkové podstatě se nevyhledává.

(Rozh. ze dne 1. února 1923, Kr I 1340/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 5. prosince 1922, pokud jím byl obžalovaný dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin zpronevěry dle §u 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin zpronevěry dle §u 183 tr. zák. s odůvodněním, že obžalovaný nejednal v úmyslu, by věc svěřenou trvale za sebou zadržel a si ji přivlastnil a tak ji navždy odňal dispozici toho, kdo mu ji svěřil, prodav kožich třetí osobě s výhradou, že jej zase od ní zpět koupí, až sežene potřebné peníze; zpětná koupě a s ní také vrácení kožichu oprávněnému byly však zmařeny bez viny obžalovaného neochotou kupitele kožichu a jeho odjezdem z Prahy. Sprošťující rozsudek vychází z právně mylného výkladu zákona. Trestná činnost, zakládající zpronevěru dle §u 183 tr. zák., záleží v tom, že pachatel svěřenou věc si přivlastňuje, nebo ji zadržuje. Věc si přivlastňuje, kdo s ní bezprávně, zejména proti vůli oprávněného nakládá způsobem, toliko tomuto příslušejícím, na př. tím, že věc zcizí, jak se stalo v tomto případě; při tom jest úplně lhostejno, zda stalo se zcizení s výhradou zpáteční koupě či bez výhrady (nebo jak se vyjadřuje rozsudek »na trvalo« či »pouze na čas«); rozhodným jest, že pachatel nakládal svěřenou věcí bezprávně, způsobem, příslušejícím pouze oprávněnému vlastníku. Proto se dopouští zpronevěry i ten, kdo svěřenou věc třeba na krátký čas zastaví v úmyslu a odůvodněné naději, že ji včas vyplatí a oprávněnému vrátí, ježto taková naděje nijak nevylučuje trestného úmyslu a trestná skutková podstata jest vyčerpána již jednáním přivlastňovacím. Poněvadž k objektivní skutkové podstatě §u 183 tr. zák. stačí jediná z obou shora zmíněných činností, netřeba se zabývatí otázkou, naplnil-li obžalovaný svým jednáním také pojem zadržení, t. j. odepírá-li bezprávně vydání věci svěřené, přesto že mu nastala povinnost, ji vydati, chtěje tento bezprávný stav učiniti

trvalým. Po stránce subjektivní stačí ke skutkové podstatě Šu 183 tr. zák. úmyslné, t. j. vědomé přivlastnění si nebo zadržetí věci svěřené ve smyslu právě uvedeném. První soud vykládá nesprávně náležitosti subjektivní podstaty, požaduje-li k ní úmysl věc svěřenou trvale si přivlastniti a oprávněnému disposici nad věcí navždy odnítí; toho zákon nežadá; stačí úplně, nakládá-li pachatel vědomě věcí svěřenou bezprávně, způsobem, příslušejícím pouze oprávněnému.

Čís. 1102.

Uvažuje, zda dlužno dáti porotcům dodatkovou otázku o duševní nepřičetnosti obžalovaného, nesmí sice porotní dvůr soudní zkoumati pravdivost anebo nepravdivost okolností, duševní chorobu napovídajících, ovšem ale, zda napověděná takto duševní choroba odpovídala by vůbec stavu, naznačenému v Šu 2 b) tr. zák.

(Rozh. ze dne 1. února 1923, Kr II 828/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Jana O-a do rozsudku zemského trestního jako porotního soudu v Brně ze dne 20. listopadu 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy prosté dle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zamítnutí návrhů na eventuální (dodatkové) otázky, nesluší posuzovati s hlediska všeobecného důvodu zmatečnosti dle Šu 344 čís. 5 tr. ř., nýbrž jest je zkoumati s hlediska zvláštního důvodu zmatečnosti dle Šu 344 čís. 6 tr. ř., byly-li tím porušeny předpisy §§ 319 a 320 tr. ř., stanovící podmínky, za jakých soud porotní jest povinen dáti porotcům otázky onoho druhu, neboť jen porušení této povinnosti mohlo by přijíti v úvahu jako zmatek. Ani tu nelze uznati stížnost důvodnou. Povinnost soudu, dáti dodatkovou otázku ve směru Šu 2 b) tr. zák., nastala by jen tehdy, kdyby byly tvrzeny (při čemž pouhé tvrzení obhájce, nemající podkladu ve výsledcích přeličení, nepřichází v úvahu) anebo dle celého stavu porotního přeličení alespoň napovězeny skutečnosti, jež by vylučovaly přičetnost obžalovaného. Že tohoto předpokladu zde nebylo, dovodil porotní soud správně v důvodech usnesení, jímž zamítl návrh na onu otázku. Pravda ovšem, že nesejde na tom, zda porotní soud tvrzení o nepřičetnosti věří či nevěří, ježto otázka ta spadala by do oboru, vyhrazeného porotcům. Ovšem ale zkoumati jest soudu, zda duševní stav, skutečně tvrzený nebo napovězený výsledky porotního řízení, odpovídá stavu, označenému v Šu 2 b) tr. zák. čili nic, a nesmí dáti otázku dodatkovou, by sám neuváděl porotce snad v omyl, když zde tohoto předpokladu nebylo. Případnému odchýlnému svému přesvědčení mohou dáti porotci přes to výraz popřením otázky hlavní, jež pojímá v sobě i veškeré znaky subjektivní skutkové podstaty; odpadá